

27 I — 6 IV 1952

ogólnonarodowa
dyskusja
nad projektem
Konstytucji
Polskiej
Rzeczypospolitej
Ludowej

Dziś w numerze „Nowy Świat”

Cena 30 gr

„GŁOS WIELKOPOLSKI”

CZY
TEL
NIK

Rok VIII Wyd. A B Poznań, niedziela/poniedziałek 30/31 III 1952 r. Nr 78 (2511)

Polska Ludowa przeprowadza konsekwentnie program pokojowej rozbudowy gospodarczej

Przemówienie wicepremiera Stefana Jędrzychowskiego na posiedzeniu Sejmu Ustawodawczego R.P.

Wysoki Sejmie!

Przedłożony Wysokiemu Sejmowi przez Rząd projekt ustawy o Narodowym Planie Gospodarczym na rok 1952 wyznacza zadania gospodarki narodowej na trzeci rok planu 6-letniego, konsekwentnie realizując program budowy podstaw socjalizmu. Dwie główne sprawy wysuwają się na czoło zadań planowych Państwa w roku bieżącym — zapewnienie dalszego, szybkiego postępu na drodze socjalistycznego uprzemysłowienia naszego kraju i podniesienie produkcji rolnej, aby mogła ona nadążyć w zaspokojeniu potrzeb rosnącej ludności miast, rozwijającego się przemysłu i eksportu.

Ogromny wzrost produkcji

Plan na rok 1952 utrzymuje wysokie tempo wzrostu produkcji przemysłowej. Wartość globalna przemysłu socjalistycznego wzrosła o 22,3% w porównaniu z rokiem poprzednim. Oznacza to, że poziom przewidziany pierwotnie przez plan 6-letni dla roku 1952 zostanie przekroczony o blisko 17%. Zgodnie z prawami socjalistycznego uprzemysłowienia produkcja środków wytwórczości, od której zależy konstrukcja techniczna i rozwój wszystkich innych gałęzi przemysłu, jak również rekonstrukcja i rozwój rolnictwa, budownictwa, transportu, obrotu towarowego, gospodarki komunalnej oraz rozszerzenie materialno-technicznych podstaw rozwoju kultury narodowej, wzrosła szybciej niż przeciętnie — gdyż o 28,7%. Niemniej jednocześnie nastąpi znaczny wzrost produkcji przemysłowej przedmiotów spożycia, wynoszący 16,5%.

Plan na rok 1952 kładzie silny nacisk na rozszerzenie krajowej bazy surowcowej i

opałowo-energetycznej, aby zapewnić szersze podstawy dalszego nieskrępowanego rozwoju naszego przemysłu przetwórczego. Rząd podjął szereg środków, mających na celu pomoc przemysłowi węglowemu w wykonaniu planu, a m. in. nowe polepszenie warunków wynagrodzenia i warunków bytowych górników. Jednocześnie wielki nacisk musi być położony na dalszą mechanizację robot górniczych oraz na pełne wykorzystanie posiadanych przez przemysł węglowy nowoczesnych maszyn i urządzeń.

Poznań otrzyma turbozespoł elektryczny

W dziedzinie energetyki obok wykorzystania istniejących rezerw produkcyjnych

Wiertacz Zychliński z „Ursusa” wykonał zadania planu 6-letniego

WARSZAWA (PAP)

Wiertacz zakładów mechanicznych „Ursus” Kazimierz Zychliński od początku 1950 roku do dnia 27 stycznia br. tj. w ciągu dwóch lat i jednego miesiąca wykonał produkcję przypadającą według obecnie obowiązujących norm na okres 6 lat. Obecnie 25 bm. dla uczczenia 60 rocznicy urodzin Prezydenta RP Bolesława Bieruta i święta 1 Maja podjął on zobowiązanie wykonania do końca 1955 roku po raz drugi swych sześciolatkich zadań.

Zychliński uzyskał 11 razy tytuł przodownika pracy.

decydujące znaczenie będzie miało uruchomienie w br. nowych turbozespołów w elektrowniach ciepłych Miechowie, Jaworzno I, Poznań I i Zabrze oraz w elektrowni wodnej Dychów. Plan przewiduje bardzo znaczny wzrost wydobycia ropy naftowej. Taki wzrost stał się możliwy m. in. dzięki przyłączeniu do Polski w drodze wymiany ze Związkiem Radzieckim granicznych odcinków terytorium — zasobnego w ropę — ustrzyckiego zagłębia naftowego a także dzięki postępowi technicznemu w przemyśle naftowym.

W zakresie zaopatrzenia kraju w stal surową, wyroby walcowane, cynk elektrolityczny, miedź elektrolityczną i ołów surowy zadania są bardzo poważne i wymagają wielkiego wysiłku inwestycyjnego oraz technicznego i organizacyjnego w zakresie poprawy wykorzystania istniejących zdolności produkcyjnych i polepszenia wskaźników techniczno-eksploatacyjnych. Do najważniejszych inwestycji hutnictwa w roku 1952 należy planowane uruchomienie drugiej stalowni martenowskiej oraz walcowni rur ciążynowych w hucie „Częstochowa”, uruchomienie zgniatacza w hucie „Bobrek”, szeregu obiektów w Nowej Hucie oraz budowa nowych dwóch wielkich pieców w hucie „Częstochowa” i trzeciego wielkiego pieca w hucie „Kościszewo”. Poważne inwestycje prowadzone są także w przemyśle metalu nieżelaznych.

Zadania przemysłu maszynowego wzrastają w roku 1952 bardzo poważnie zarówno pod względem ilościowym jak jakościowym. Pod względem wartości produkcja przedsiębiorstw podległych Min. Przem. Maszynowego wzrosła o około 50% w stosunku do roku 1951.

Produkcja maszyn do obróbki plastycznej metali została niemal potrojona, produkcja łożysk tocznych wzrosła prawie dwu i półkrotnie, produkcja narzędzi tnących do mechanicznej obróbki metali wzrosła o 61,3%.

W przemyśle motoryzacyjnym blisko trzykrotnie zwiększył się produkcja samochodów ciężarowych „Star” obok produkcji nowej fabryki samochodów ciężarowych w Lublinie. Produkcja ciągników „Ursus” wzrosła o 46%.

Produkcja naszego młodego przemysłu okrętowego zostanie zwiększona o 64,6 proc. Aby pomóc przemysłowi okrętowemu w osiągnięciu tak poważnego wzrostu produkcji — rząd powołał w końcu roku ubiegłego specjalną uchwale w sprawie pomocy przemysłowi okrętowemu, która m. in. poprawia warunki wynagrodzenia pracowników tego przemysłu.

Obok wielkiego wzrostu ilościowego, przed przemys-

Rząd burmański zwalcza bandy kuomintangowskie

Agencja TASS donosi: Rząd burmański podał do wiadomości że podjął na szeroką skalę operacje wojskowe przeciwko bandom kuomintangowskim we wschodniej części kraju. Rząd podał również, że wojska kuomintangowskie utworzyły swą kwaterę główną w punkcie położonym około 80 km na południe od granicy burmańsko-syjamskiej.

stem maszynowym stoi w br. poważne zadanie uruchomienia produkcji nowych typów maszyn, jak karuzelówka 320 cm, ciężki automat tokarski, automat Indeks 40, tokarka dla walców papierniczych, przejście na seryjną produkcję pras mimosłowodowych PMS 25 oraz tokarek 5 R 400

Maszyny dla górnictwa, rolnictwa

Przemysł maszyn górnictwowych uruchomił produkcję pługów ścianowych „Strug”, łopaczki Ł5, wibratory Śląsk I, ładowarki ścianowej „Aupa”, kombajnu KW 52 oraz przejdzie na produkcję seryjną wibratorów zabierkowych ŁE 50 Z oraz napędów do przenośników PZL.

Przemysł maszyn rolniczych uruchomił m. in. produkcję pługów traktorowych zawieszanych i wyrywaczy do buraków cukrowych oraz przejdzie na produkcję seryjną sноповязалек konnych i sadzarek do ziemniaków. Kolejne otrzymują nowy parowóz typu TY-51, budownictwo — koparkę półmetrową. Przemysł okrętowy wypuści nowy walcownik 5000 TDW o konstrukcji spawanej. Przemysł maszyn włókienniczych przejdzie na produkcję seryjną zgrzeblarek CZ-63 i włóknarek do produkcji ciągłej jedwabiu W3. Przemysł elektrotechniczny uruchomił produkcję transformatorów 16 MVA i 10 MVA oraz przejdzie na seryjną produkcję silników asynchronicznych A i AO.

W dziedzinie inwestycji w przemyśle maszynowym plan przewiduje m. in. uruchomienie (ciąg dalszy na str. 2)

Mocarstwa zachodnie odmawiają zawarcia traktatu pokojowego z Niemcami

BERLIN (PAP)

Agencja ADN donosi: W kołach politycznych Berlina omawia się odpowiedź trzech mocarstw zachodnich na konkretne propozycje rządu radzieckiego w sprawie traktatu pokojowego z Niemcami. Odpowiedź ta — stwierdza się w tych kołach — ma na celu uchylenie się od rokowań w sprawie traktatu pokojowego i przywrócenia jednemu Niemiec. Dlatego mocarstwa zachodnie podkreślają, że nie można rzekomo jeszcze „wchodzić w szczegóły rozważań na temat traktatu pokojowego”.

Nota mocarstw zachodnich odrzuca propozycje radzieckie stwierdzając, że Niemcy nie powinny uczestniczyć w żadnych koalicjach lub w sojuszach wojskowych, skierowanych przeciwko któremukolwiek państwu, które brało udział swoimi siłami zbrojnymi w wojnie z Niemcami. Mocarstwa zachodnie nalegają na udział Niemiec w tzw. wspólnotę europejskiej, tzn. na wcielenie Niemiec do agresywnego paktu atlantyckiego, na użyczenie Niemiec przy pomocy tzw. „układu ogólnego”. W ten sposób mocarstwa zachodnie odsłaniają swoje prawdziwe cele: nie chcą one żadnego traktatu pokojowego. Negatywna odpowiedź mocarstw zachodnich — stwierdza agencja ADN — wzmoże zarówno w NRD, jak i w Niemczech Zachodnich jeszcze bardziej walkę o utworzenie jednolitych demokratycznych, suwerennych Niemiec, walczą o zawarcie traktatu pokojowego.

BERLIN

Jak donosi z Dusseldorfu agencja ADN, centralny organ Komunistycznej Partii Niemiec (KPD) „Freies Volk” zamieścił artykuł poświęcony granicy na Odrze i Nysie. Dziennik cytując ustęp z radzieckiego projektu podstaw traktatu pokojowego z Niemcami, stwierdza, że „Terytorium Niemiec określają granice, ustalone na mocy postanowień poczdamskiej kon-

Postać gen. K. Świerczewskiego żyje w pamięci narodu polskiego

Uroczysta akademii w Warszawie w rocznicę śmierci gen. Waltera

27 bm. w przeddzień 5 rocznicy bohaterskiej śmierci generała Karola Świerczewskiego w sali Rady Państwa w Warszawie odbyła się uroczysta akademii zorganizowana przez Komitet Centralny Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej.

Na akademii przybyli członkowie Biura Politycznego KC PZPR, członkowie Rady Państwa, członkowie Rządu RP z premierem J. Cyrankiewiczem na czele, generałowie z Marszałkiem Polski K. Rokossowskim na czele, przedstawiciele KC PZPR i władz naczelnych stronnictw politycznych, oficerowie WP oraz przedstawiciele organizacji masowych i społeczeństwa stolicy.

Wśród przedstawicieli dy-

plomacyjnych państw zaprzyjaźnionych obecny był ambasador ZSRR — Arkadij A. Sobolew.

Akademii przewodniczył członek Biura Politycznego KC PZPR, wicepremier A. Zawadzki.

Wśród członków Biura Politycznego KC PZPR zajęli miejsca w prezydium: córka generała Karola Świerczewskiego ob. Woźnińska, przedstawiciel hiszpańskich bojowników o wolność — Uriarte, towarzysze broni generała Waltera z okresu walk o wolność Hiszpanii: gen. bryg. Huebner i gen. bryg. Komar oraz przodownicy pracy i przodownicy wyszkolenia bojowego i politycznego.

Na podium — poza stołem prezydiatnym — widnieje popiersie generała Waltera-Świerczewskiego na tle czerwieni oraz flag narodowych.

Akademii zagrał członek Biura Politycznego KC PZPR wicepremier A. Zawadzki.

Kreśląc pamienną sylwetkę bohatera walk „Za wolność naszą i waszą” mówca oświadczył: „Pamięć o Karolu Świerczewskim — Walterze będzie nas zagrzewać do walki o naszą wielką sprawę budownictwa socjalistycznego, będzie nam wzorem hartu, oddania i wytrwałości w przewidywaniu trudności. Cześć pamięci towarzysza Karola Świerczewskiego!”

Wszyscy obecni wstają czcząc minutą milczenia pamięć pamiennego patrioty i rewolucjonisty.

Zebrań w głębokim skupieniu wysłuchali referatu o życiu i walce generała Waltera-Świerczewskiego, który wygłosił szef Zarządu Politycznego WP wiceminister obrony narodowej gen. bryg. M. Naszkowski.

Po ostatnich słowach mówcy rozbrzmiewają dźwięki hymnu narodowego oraz „Mędzynańcówki”.

W części artystycznej akademii w programie związanym z bohaterską postacią generała Waltera wystąpił zespół pieśni i tańca Wojska Polskiego oraz soliści.

Komunikaty Ministerstwa Handlu Wewnętrznego

Wobec tego, że praktykowana dotąd nieograniczona konsumpcja mięsa w zakładach gastronomicznych nie da się pogodzić z zasadą reglamentacji obrotu mięsem i przetworami mięsnymi, Ministerstwo Handlu Wewnętrznego zarządziło z dniem 1 kwietnia br. pobieranie od konsumentów w restauracjach kuponów mięsno-łoszczowych, odpowiadających ilości surowca mięsnego, zużytego dla danej potrawy mięsnej.

Równocześnie umożliwiono się także osobom, którym bony mięsno-łoszczowe nie przysługują, konsumpcję potraw mięsnych w zakładach gastronomicznych ale po podwyższonej cenie.

Wiąże się to z faktem, że Centrala Mięsa płaci producentom za dostawy trzody chlewnej powyżej norm obowiązkowych dostaw — cenę wyższą o 30 proc., oraz, że ceny płacone za bydło i cielęta różno również zostały znacznie podwyższone. Wynikają stąd poważne dodatkowe koszty, które są pokrywane przez państwo, celem utrzymania niezmiennych cen detalicznych dla zaopatrzonej w bony mięsno-łoszczowe ludności pracującej miast i osiedli.

Nie ma jednak podstaw dla ponoszenia strat finansowych w sprzedaży, ograniczonej siłą rzeczy ilości mięsa przeznaczanej w zasadzie dla tych konsumentów, którym bony mięsno-łoszczowe nie przysługują.

Ministerstwo Handlu Wewnętrznego komunikuje, że w I dekadzie kwietnia (1—10. 4. br.) posiadacze bonów niezależnie od ustalonych norm bonowych będą mogli nabyć dodatkowo:

1. Po 0,25 kg śledzi — osoby posiadające bony mięsno-łoszczowe kategorii: 1a, 1b, 1c, 2a, 2b, 2c, 3a, 3b, 3c, ra, rb, rc, dz2a, dz2b, dz2c, 1s, 1u i 2s.

2. Po 0,25 kg margaryny — osoby posiadające bony mięsno-łoszczowe kategorii: ra, rb, rc, dz2a, dz2b i dz2c.

Narodowy Plan Gospodarczy i budżet na rok 1952 zatwierdzone przez Sejm

WARSZAWA (PAP)

W dniu 28 bm. w dalszym ciągu 103 posiedzenia Sejmu Ustawodawczego zakończona została dyskusja nad sprawozdaniem komisji planu gospodarczego i ustawy budżetowej na rok 1952. Obradom przewodniczył wicemarszałek Sejmu Barcikowski.

Ostatni zabiera głos w dyskusji pos. E. Ochab (PZPR).

„Prysznice powietrzne”

MOSKWA (PAP)

W radzieckich hutach i cegielniach oraz innych zakładach przemysłowych, w których robotnicy pracują przy wysokiej temperaturze, stosuje się od niedawna oryginalny system wentylacji — tzw. „prysznic powietrzny”. Strumień świeżego powietrza, płynący z specjalnych rur, otacza stale robotnika, umożliwiając pracę w normalnych warunkach.

Wyraża on głęboką pewność, że ustawy o planie gospodarczym i budżecie państwowym będą z proletariackim uporem realizowane przez klasę robotniczą w sojuszu z małą i średnioludnym chłopem, w oparciu o wszystkie patriotyczne elementy naszego narodu. Szczególne znaczenie dla pomyślnego wykonania naszych trudnych zadań gospodarczych ma ścisła współpraca przodujących robotników i chłopów z inteligencją techniczną w mieście i na wsi.

Wicemarszałek Barcikowski, stwierdzając, iż lista dyskutantów została wyczerpana, zamyka dyskusję i zarządza głosowanie nad projektem ustawy o Narodowym Planie Gospodarczym na rok 1952 i nad projektem ustawy budżetowej na rok 1952.

Oba projekty ustaw, w przedłożeniu rządowym z (ciąg dalszy na str. 2)

Przemówienie wicepremiera Stefana Jędrzychowskiego

na posiedzeniu Sejmu Ustawodawczego R. P.

(Dokończenie ze str. 1)

mienie dalszych obiektów w Fabryce Samochodów Osobowych w Warszawie i Fabryce Samochodów Ciężarowych w Lublinie, dalszą rozbudowę Zakładów Starachowickich, uruchomienie Fabryki Maszyn Złotych w Starogardzie pod Poznaniem oraz poważną rozbudowę wielu innych zakładów.

Wzrost produkcji przemysłu chemicznego i spożywczego

Wartość produkcji przemysłowej przedsiębiorstw, podległych Ministerstwu Przemysłu Chemicznego wzrosła o 33,6%. Ze względu na potrzeby rolnictwa przewidziany jest szczególnie silny wzrost produkcji kwasu siarkowego, nawozów fosforowych oraz środków ochrony roślin.

Wzrost produkcji tworzyw sztucznych o 67% pozwoli na oszczędności w użyciu metali nieżelaznych i drewna. Przemysł gumowy rozwinie szczególnie silnie, gdyż dwu i półkrotnie produkcję opon do samochodów ciężarowych. Przemysł farmaceutyczny, który ma za sobą poważne osiągnięcia już w roku 1951, zwiększy swoją produkcję o 46,8%. W szczególności produkcja penicyliny, która w roku 1951 wzrosła przeszło dwu i półkrotnie w porównaniu z rokiem 1950, w roku 1952 potroi swoją produkcję w porównaniu z rokiem 1951.

Przemysł chemiczny uruchomi produkcję szeregu nowych artykułów.

W przemyśle tym zostaną w 1952 roku uruchomione liczne nowe obiekty. Trwają poważne prace przy budowie obiektów przeznaczonych do uruchomienia w następnych latach.

W dziale przemysłu rolnospożywczego przewidziany jest szczególnie poważny wzrost produkcji cukru, octu spirytusowego, wina, przetworów owocowych, mącznych, cukierków i galanterii czekoladowej.

Również przemysł lekki i rolnospożywczy ma przed sobą poważne zadania w zakresie postępu technicznego, a w szczególności w zakresie oszczędności surowców importowanych w przemyśle bawełnianym i wełnianym, zwiększenia udziału krajowych garbników i zastępczych surowców w przemyśle skórzanym, polepszenia wykorzystania surowca w przemyśle drzewnym.

Poważne inwestycje

Jednym ze środków wykonania planu wzrostu produkcji przemysłowej jest terminowe wykonanie poważnych inwestycji. Nakłady na inwestycje limitowe w całej gospodarce narodowej wzrosła o ok. 20 proc. w porównaniu z okresem ubiegłym. Jest to wzrost bardzo poważny, jeżeli się zwzględni, że już w roku 1951 nakłady inwestycyjne w całej gospodarce narodowej wyniosły blisko 24 mld zł i przekroczyły poziom łącznych nakładów inwestycyjnych trzech lat okresu realizacji Planu Odbudowy Gospodarczej. Ten program inwestycyjny wymaga wielkiej mobilizacji budownictwa, które w ostatnich latach wyrosło w poleźną gałąź przemysłu.

Projekt ustawy przewiduje zwiększenie stopnia mechanizacji poszczególnych robót budowlanych. W zakresie organizacji budownictwa na wielu budowlach zostanie wprowadzony system dyspcerski, 57% budów budownictwa mieszkaniowego zostanie zaopatrzone w projekty organizacji robót.

UWAGA!

Korespondenci z Gostynia

Pierwsze organizacyjne zebranie koła korespondentów robotniczo-chłopskich „Głosu Wielkopolskiego” odbędzie się w dniu 31 bm. o godz. 18 w małej sali Komitetu Powiatowego PZPR.

Ze względu na ważność obrad prosimy o wzięcie udziału w zebraniu wszystkich korespondentów „Głosu”.

Omawiając następnie zadania planu w zakresie podniesienia produkcji rolnej, mówca przypomniał okoliczności, które spowodowały niepełne wykonanie planu w 1951 r. — przede wszystkim suszę — co wywołało w drugiej połowie roku trudności w zaopatrzeniu niektórych gałęzi przemysłu, jak cukrowniczy, mięsny, ziemniaczany, tłuszczowy w surowce przemysłowe oraz trudności w zaopatrzeniu ludności w mięso i tłuszcz. Trudności te rzutują także na rok 1952. Dla przeciwdziałania tym trudnościom system obowiązkowych planowych dostaw, który zdał egzamin na odcinku zboża, został rozszerzony jesienią ubiegłego roku na ziemniaki, a w tym roku na mięso i tłuszcz zwierzęce.

Decydujące znaczenie będzie miał jednak wzrost globalnej produkcji rolnej, który w 1952 roku przewidziany jest zgodnie z projektem ustawy w wysokości 8,1% w porównaniu z rokiem 1951.

Szczególnie wielkie zadanie wzrostu produkcji plan stawia przed Państwowymi Gospodarstwami Rolnymi. Zadania te, jakkolwiek trudne, są w pełni wykonalne w oparciu o wielkie wkłady inwestycyjne, jakie zostały poczynione w PGR-ach w latach poprzednich i w roku bieżącym.

W tym roku większość rolniczych spółdzielni po raz pierwszy opracowała roczny plan gospodarczy i włączyła się w ten sposób do planu ogólnonarodowego. Wartość produkcji w tych spółdzielniach wzrosła o 31,2% w porównaniu z rokiem poprzednim.

Dzięki planowanemu wzrostowi produkcji w PGR-ach i spółdzielniach produkcyjnych wartość produkcji rolnej gospodarstw socjalistycznych osiągnie 15,9% całości produkcji rolnej.

Aby wykonać zadania planowe rolnictwo otrzyma 427 tys. ton nawozów sztucznych w czystym składniku, co oznacza wzrost w stosunku do 1951 r. o 9,6 proc., 8,846 nowych traktorów w przeliczeniu na hektary o mocy 15 KM oraz zwiększone ilości różnych typów maszyn rolniczych. Liczba zelektryfikowanych gromad wzrosła do 13,183. Zostanie rozszerzona ochrona weterynaryjna hodowli. Aby pójść na rękę rolnikom indywidualnym i robotnikom rolnym, którzy osiedli się i zagospodarują na Ziemiach Odzyskanych, Rząd w specjalnej uchwale przyznał osadnikom szereg ulg i przywilejów.

Co druga gromada będzie posiadała własną szkołę

Państwo Ludowe przychodzi z pomocą pracującym chłopom, podnosząc ogólny poziom zdrowotności i kultury na wsi. W roku 1952 co druga gromada będzie posiadała własną szkołę, a co czwarta — szkołę 7-klasową. Prawie każda gromada ma swoją bibliotekę. Liczba kin wiejskich wzrosła do

1.100. W roku 1952 będzie już 1.026 wiejskich ośrodków zdrowia.

Rozszerzenie możliwości pracy i zarobkowania

Zatrudnienie w przemyśle socjalistycznym wzrosło o 7,7%, w budownictwie o 7,8%, w komunikacji i łączności o 6,4%, oznacza to znaczne rozszerzenie możliwości pracy i zarobkowania, szczególnie dla kobiet i młodzieży. W większym stopniu niż od wzrostu zatrudnienia — wykonanie planu produkcji zależy od wzrostu wydajności pracy.

Zaplanowany wzrost wydajności pracy ma pełną podstawę w uruchamianiu nowych, bardziej wydajnych, nowoczesnych zakładów i urządzeń, w mechanizacji robót pracochłonnych i innych elementach postępu technicznego, w polepszeniu wykorzystania maszyn i urządzeń, w zmniejszeniu postojów itp.

W związku ze wzrostem zatrudnienia oraz w związku ze wzrostem wydajności pracy, fundusz płac w sektorze socjalistycznym wzrosło o 9,5%.

FGM obejmie remont 600 tysięcy izb

Plan przewiduje obszerny program rozwoju urządzeń socjalnych i kulturalnych, socjalistyczna ogólnokształcąca i zawodowa, szkolnictwa wyższego, bibliotek, radiofonizacji kraju, szpitali, sanatoriów, przychodni, ośrodków zdrowia i żłobków.

Do użytku pracujących zostanie oddane 118 tys. izb, czyli o 20% więcej niż w 1951 roku. Kapitałnymi remontami ze środków Funduszu Gospodarki Mieszkaniowej objętych zostanie do 600 tys. izb. Nastąpi też dalszy rozwój urządzeń komunalnych, a w szczególności komunikacji miejskiej, wodociągów i kanalizacji.

Pokojowy program rozbudowy gospodarczej

Wicepremier Jędrzychowski powiedział następująco:

Gdy państwa imperialistyczne ze Stanami Zjednoczonymi na czele pochłonięte przygotowaniami do nowej, agresywnej wojny, doprowadzają u siebie do załamania i zastoju w szeregu gałęzi gospodarki narodowej, a przede wszystkim najrozmaitszymi metodami i ze wszystkich stron obniżają poziom życia mas pracujących, starając się zważyć na nie cały ciężar zbrojeń — Polska Ludowa przeprowadza konsekwentnie swój program pokojowej rozbudowy gospodarczej i przebudowy społecznej, nie zaniedbując wzmocnienia obronności kraju. Przyspieszamy mimo nieuniknionych trudności socjalistyczne uprzedmiotowienie kraju, jednocześnie podnosząc poziom

materiałny i kulturalny mas pracujących. Ręką tego jest rosnąca świadomość i aktywność mas pracujących, patriotyczny i obywatelski stosunek do własności społecznej, nieustanny wzrost wydajności pracy. Wykonanie zwycięskiego tegorocznego planu pozwoli nam jeszcze bardziej pewnie iść naprzód, rozwijać gospodarkę i podnosić wytworale dobrobyt ludności. Taka jest nasza wymowna odpowiedź na zbrodnicze zakusy podżegaczy wojennych.

Rozwój naszej gospodarki nie oznacza tworzenia zamkniętej autarkicznej gospodarki, lecz przeciwnie rozszerza możliwości naszych stosunków gospodarczych z resztą świata, stanowiąc wkład w pokojowy rozwój gospodarki światowej. W roku 1952 obroty naszego handlu zagranicznego będą trzykrotnie większe, niż w 1947 roku, a przeszło dwukrotnie większe, niż przed wojną w 1937 roku. Podstawowym czynnikiem wzrostu naszych obrotów handlowych jest rozwój i pogłębienie braterskiej współpracy gospodarczej ze Związkiem Radzieckim i krajami demokracji ludowej. Obroty z krajami obozu pokoju, dzięki przyjaznym stosunkom politycznym wzrosną w 1952 r. przeszło pięciokrotnie w stosunku do roku 1947. W szczególności ogromne znaczenie dla wykonania planu tegorocznego i lat następnych mają realizowane obecnie wielkie dostawy inwestycyjne ze Związku Radzieckiego na podstawie umowy o kredytowych dostawach urządzeń przemysłowych.

Nasz import inwestycyjny wzrósł w 1951 r. prawie 6-krotnie od roku 1948, import nawozów sztucznych — dwukrotnie, import rud żelaznej, piwłó itp. o 42 proc., eksport urządzeń, maszyn i środ-

ków transportowych wzrósł w 1951 roku piętnastokrotnie w porównaniu z rokiem 1948 a w 1952 wzrosła jeszcze znacznie, eksport produktów chemicznych wzrósł dwukrotnie.

W ten sposób Polska Ludowa, rozwijając swoją gospodarkę powiększa zarazem swój wkład do wymiany międzynarodowej i przyczynia się do rozwoju pokojowych stosunków gospodarczych pomiędzy narodami, a tym samym przyczynia się do umocnienia sprawy pokoju.

Wysoki Sejmie!

Plan na rok 1952, przedłożony Sejmowi jest programem działania wszystkich organów państwowych, całej administracji a nade wszystko jest programem działania szerokiej mas pracujących, bo tylko te masy, a przede wszystkim klasa robotnicza i pracujący chłopowie wypełnią ten plan żywą treścią swoich czynów. Dyskusja nad Projektem Konstytucji wykazała, jak znacznie wzrosła świadomość klasowa mas pracujących, jak rozwinęła się ich aktywność polityczna, a szeroka fala zobowiązań socjalistycznych, która obejmuje miasto i wieś, wskazuje jak masy pracujące Polski Ludowej przekuwają swoją świadomość polityczną w czyn produkcyjny. Uchwalenie przez Sejm Narodowego Planu Gospodarczego na rok 1952 będzie dalszym bodźcem dla wzrostu aktywności produkcyjnej szerokiej mas pracujących, przyczyni się do jeszcze pełniejszego zmobilizowania narodu dookoła państwowych zadań walki o pokój i plan 6-letni.

Pląną listy do Prezydenta Bieruta

Za przykładem Chraplewa wieś wielkopolska realizuje cenne zobowiązania

Z wszystkich wsi popłynęły w ostatnich dniach liczne i pełne głębokiej treści zobowiązania. Nie stanowią one jedynie martwych uchwał — lecz radosne meldunki, ożywione uczuciem wdzięczności i ogromnego przywiązania do Tego, który wie dzie masy pracujące do coraz nowych osiągnięć.

Treścią tych zobowiązań jest zapewnienie, że ludność wiejska z całą świadomością będzie dążyła do wypełnienia zadań związanych z podniesieniem produkcji rolnej. Pod prostymi słowami każdej uchwały łatwo wyczuć zapał do jeszcze wydajniejszej pracy dla dobra kraju, do pomnożenia jego dobrobytu, który ukoronowaniem jest projekt nowej Konstytucji. Zapewnia ona chłopu opiekę i pomoc państwa, dlatego nie dziwną będzie ta miłość, jaką przepełnione są listy wysyłane przez robotników PGR, członków spółdzielni produkcyjnych i indywidualnie gospodarujących chłopów do Prezydenta RP Bolesława Bieruta z okazji 60 rocznicy Jego urodzin.

Tobie, Towarzyszu Prezydencie — piszę w swoim liście załoga Zespołu PGR Dobrojewo powiat Szamotuły — jako Pierwszemu Obywatelowi naszej Ojczyzny Ludowej ślęmy najgorętsze życzenia długich lat życia i pracy dla klasy robotniczej, dla dobra Ojczyzny. Z Twoim imieniem wiąże się wszystkie dotychczasowe nasze osiągnięcia w budowie socjalizmu, z Twoim imieniem jest także utrwalony w naszych sercach obraz przyszłego rozkwitu państwa. Dzień 60-lecia Twoich urodzin postanawiamy uczcić nowym, zespołowym wysiłkiem w pracy i dodatkową, nadplanową produkcją przyspieszyć realizację zadań 3 roku planu 6-letniego.

Podobną treść zawierają listy ze spółdzielni produkcyjnych i gromad, zamieszkanych przez indywidualnie gospodarujących chłopów. Meldują oni o podejmowaniu coraz to nowych zobowiązań, w których podstawowym punktem jest rozwój produkcji rolnej i zwierzęcej. Zapał, z jakim rolnicy realizują swoje postanowienia jest uzasadniony 7-letnim dorobkiem wsi, widocznym w nowych świetlicach, kinach, w zwiększającej się stale liczbie traktorów, a także w zwiększo-

nym spożyciu. Ze chłopów doceniamy te osiągnięcia — do wódz tego listy naszych korespondentów, donoszące o podejmowaniu i wykonywaniu zobowiązań.

Korespondent z Kalisza — Tadeusz Kaczmarek nadsyła nam wiadomość o uchwale powziętej przez chłopów z gminy Pamięcin, powiat Kalisz, którzy podnoszą wydajność pólów z hektara o 1 do 2 q, zagospodarują odłogi, zwiększą bazę paszową i wykonają siewy przed terminem. Skrócą je do 3 dni również mieszkańcy gromady Radomierz, powiat Wolsztyn. Podwyższą oni ponadto plony przeciętnie od 1 do 2 q, wykonają w 100 procentach plan kontraktacji roślin i zwierząt i zlikwidują zaległości podatkowe. Spośród dalszych zbiorczych zobowiązań najcenniejszym jest zorganizowanie dziecińca letniego i przekroczenie planu odstawy jaj o 330 kg, a spośród indywidualnych na uwagę zasługuje postanowienie Franciszka Kędziory, który odstawi ponad plan 8 bekoni, i Franciszka Górnarskiego, zobowiązującego się zebrać z 1 ha 400 q ziemniaków kwalifikowanych. Z podejmowanych uchwał wynika, że chłopci doceniają stojące obecnie przed rolnictwem zadania, które wymagają wzmocnienia wysiłków celem osiągnięcia lepszych plonów. Mówi o tym również tekst uchwały mieszkańców gromady Karpicko, powiat Wolsztyn. Podwyższą oni m. in. plony zbóż z hektara o 2 q, zlikwidują zaległości podatkowe i zwiększą obszar łąk i pastwisk.

Kiedy chłop z Chraplewa wzywał wszystkie gromady do uczczenia 60 rocznicy urodzin Prezydenta RP Bolesława Bieruta i na cześć święta 1 Maja, spodziewali się zapewne, że odpowiedzi na ich apel popłyną szeroka fala. Tak też jest istotnie. Z każdego zakątka Wielkopolski i Ziemi Lubuskiej nadchodzą codziennie meldunki o podjęciu zobowiązań produkcyjnych, przynoszących dziesiąt-

71
Kraj

KRAKOWSKIE OBSERWATORIUM ZANOTOWAŁO TRZĘSIENIE ZIEMI

Krakowskie Obserwatorium Astronomiczne zanotowało w dniu 19 bm. silne trzęsienie ziemi, którego ognisko znajdowało się w odległości około 9.000 km. Początek trzęsienia ziemi nastąpił o godz. 11.30. Ruchy ziemi trwały przeszło godzinę.

ROBOTNICZY DROGOWI — TECHNIKAMI

W szkole techników komunikacji w Olsztynie odbyła się uroczystość wręczenia dyplomów pierwszym absolwentom tej szkoły. Dyplomy technika, upoważniające do wstępu na wyższe uczelnie, otrzymało 43 pracowników drogowych pochodzenia robotniczego i chłopskiego.

NOWE PREWENTORIUM DLA DZIEWCZĄT

W Ustroniu pod Nowogardem otwarte zostało ostatnio nowe prewentorium dla 125 dziewcząt w wieku od 7 do 14 lat. Kierowane tam będą dzieci zagrożone gruźlicą z województw szczecińskiego i koszalińskiego. Dziewczęta będą na miejscu pobierały naukę w zakresie 7 klas szkoły powszechnej.

MLODZIEŻ ZGŁASZA SIĘ OCHOTNICZO DO SP

Młodzież wiejska i robotnicza wojew. wrocławskiego masowo zgłasza się do letnich brygad „Służba Polsce”. Dotychczas na turnus 5-miesięczny zgłosiło się ochotniczo na Dolnym Śląsku przeszło 1600 młodzieży, zaś na turnus 2-miesięczny ponad 1200 ochotników.

ki tysięcy złotych oszczędności.

Nasz korespondent z Wolsztyna Kazimierz Wawrzynowicz donosi nam o postanowieniu zaoszczędzenia przez brygadę polową PGR Kiełpiny (zespół Obrą) 28 850 zł. Członkowie tej brygady uzyskają tę oszczędność poprzez podwyższenie produkcji zbóż jarych i roślin okopowych oraz skrócenie o 4 dni czasu zasiewów wiosennych. 27 400 złotych zaoszczędzi dzięki podniesieniu wydajności mleka od krów, wyhodowaniu 112 prosiąt i 3 żrebaków ponad plan — brygada hodowlana tego gospodarstwa. W innych PGR-ach robotnicy zaoszczędzą wcale niemięjsze sumy. Zespół Czerniejewo — pisze nasz korespondent — Helena Góralecz z Gniezna — podjął zobowiązanie wykonania zasiewów wiosennych o 2 do 3 dni przed terminem, podniesienia plonów z hektara, zwiększenia wydajności mleka od krów o 5% i przekroczenia planu wychowu prosiąt. Wszystkie zobowiązania robotników zespołu przyniosą 305 440 złotych oszczędności.

Tym, co jest najbardziej znamienne dla każdej wsi — to przekonanie chłopów, że najlepszym sposobem uczczenia 60 rocznicy urodzin Prezydenta Bolesława Bieruta i święta 1 Maja będzie świadome i staranne wykonanie Jego rad i wskazówek. Stąd też podniesienie produkcji rolnej, większa wydajność pracy, większa oszczędność, należyte przygotowanie się do siewów oraz likwidacja odłogów — są głównymi punktami zobowiązań. Spotykamy je w uchwale robotników PGR Sarbia, powiat Czarnków, którzy ukończą siewy o 5 dni przed terminem i podniosą wysoko wydajność pracy, w zobowiązaniu zespołu Osowa Sien, powiat Wschowa — mówiący o zaoszczędzeniu przez samą brygadę hodowlaną 20 000 złotych i w postanowieniu chłopów z gminy Bledzew, powiat Skwierzyna, którzy przyspieszą siewy, zagospodarują odłogi i z dużymi nadwyżkami wykonają plany odstaw zwierząt rzeźnych.

(Na podstawie wiadomości nadesłanych przez korespondentów — opracował Fred.)

Dużą popularnością cieszą się w woj. poznańskim kursy języka rosyjskiego. Jest ich obecnie 604, a uczęszcza na nie około 13.000 osób. Najwięcej, bo 110 kursów odbywa się w Poznaniu. Również dobrymi wynikami w dziedzinie upowszechniania języka rosyjskiego mogą poszczycić się powiaty: chodzieski, rawicki, kępniński, kościański i turecki.

W powiecie kolskim dobrze rozwija się sadownictwo. Istnieją tam 92 sady przydomowe, przeciętnie po 0,5 hektara. Spółdzielnie produkcyjne zakładają obecnie sady 10-hektarowe z dużą ilością drzew mrozoodpornych.

Najlepszy zbiór rzepaku ozimego miała w powiecie kolskim Spółdzielnia Produkcyjna w Ozorynie. Członkowie tej spółdzielni zebrali 21 g rzepaku ozimego z 1 ha.

Traktorzysta Henryk Reg z chodzieskiego POM wykonał na swym traktorze 3200 roboczogodzin i zobowiązał się przepracować jeszcze 4500 roboczogodzin bez remonu. Norma na traktor wynosi 1600 godzin.

Traktorzysta Jan Niecek z POM Chodzież zobowiązał się na maszynie KD 35 wykonać 210 procent normy dziennie i na każdym hektarze zasieć 1 kg paliwa. Podobne zobowiązanie podał ZMP-owiec Adam Chęzowski. (ik)

Centrala Odpadków Użytkowych w Kościanie otworzy wkrótce punkt skupu w śródmieściu. (jók)

Chłopi woj. zielonogórskiego podjęli cenne zobowiązania dla podniesienia produkcji rolnej i hodowlanej

Na apel gromady Chraplewo o podejmowanie zobowiązań dla uczczenia 60 rocznicy urodzin Prezydenta Bieruta i na cześć Święta 1 Maja odpowiedział w woj. zielonogórskim 428 gromad, podejmując zobowiązania wartości ponad milion złotych.

Wśród zobowiązań są indywidualne i zespołowe. Idą one w kierunku zagospodarowania dalszych 600 ha istniejących jeszcze odłogów, podniesienia produkcji zwierzęcej i dostarczenia miastu o 60 tys. kg mięsa ponad plan, podniesienie podstawy mleka i jaj dla mieszkańców miast, podniesienia wy-

Liga Kobiet, to jedna z tych organizacji masowych, której rozrost w ostatnim okresie obserwujemy nie tylko pod względem ilości członków ale i pod względem prężności organizacyjnej i sprawnego wykonywania swoich zadań.

W roku 1948, w województwie poznańskim obejmującym wówczas jeszcze i Ziemię Lubuską czynnych było tylko 146 kół Ligi Kobiet zrzeszających 110502 członkin. Tymczasem w roku 1951 Liga Kobiet liczyła już 150 000 członkin, zorganizowanych w 3536 kołach i to jedynie w woj. poznańskim, bez Ziemi Lubuskiej.

Wśród członkin Ligi Kobiet przeważają robotnice, które stanowią 48% ogólnego stanu, dalej idą gospodynie wiejskie, gospodynie domowe i inteligencja pracująca.

Uchwała Wojewódzkiego Zarządu Ligi Kobiet, powierzająca swym członkiniom opiekę nad poszczególnymi powiatami, znacząco usprawniła pracę ogniw terenowych. Wśród aktywów wojewódzkiego szczególnie wyróżniają się w pracy organizacyjnej ob. Pięknińska, Brzezińska, Serwa-Walczyńska, Szymietowa, dr Głowacka, Lewandowska, Pia-

skowska, Nowakowa, Odyńiec.

Niedociągnięciem w pracy zarządców powiatowych jest brak szerokiego stałego aktywności społecznej. Aktyw do poszczególnych akcji mobilizuje się doraźnie, co nie zawsze wpływa dodatnio na wykonanie powierzonych zadań. Brak stałego aktywności uniemożliwia też właściwe wpływanie na pracę jednostek organizacyjnych w gminach i gromadach, którym brak często stałego instruktażu i pomocy w pracy.

Zarząd Wojewódzkiej Ligi Kobiet doceniając znaczenie stałego podnoszenia poziomu ideologicznego wśród kobiet wszystkich kół Ligi organizuje systematyczne narady szkoleniowe, kursy-konferencje tak dla aktywów powiatowych, jak i dla przedowniczek społecznych. Przeszkolono również świetliczanki.

W województwie poznańskim pracuje 2200 przedowniczek społecznych z czego 360 na wsi. Ich głównym zadaniem jest prowadzenie akcji uświadamiania, a także wyrażanie potrzeb i oczekiwań kobiet do udziału w akcjach o znaczeniu ogólnopolskim. Szczególnie liczną grupą członkin Ligi Kobiet udział w akcji walki o pokój, dalej w akcjach gospodarczych, h. ta-

kich jak planowy skup zboża, kontraktacja trzody, subskrypcja i spłata Narodowej Pożyczki Rozwoju Sił Polskich.

W akcjach tych wyróżniają się: Helena Lewandowska z Kleczewa (pow. Konin), Nowotna z Obornik. Janina Przybylak z Wrześni, Płaczkowa z zespołu PGR Smogulec (pow. Wągrowiec), Pelagia Frydryczak z Poznania. Przedownice ze swoim przykładem potrafiły zmobilizować kobiety do udziału we współzawodnictwie pracy, pomocy w pracach rolnych w okresie szczególnego ich nasilenia itp. Wyniki pracy przedowniczek społecznych mogłyby być jeszcze większe, gdyby posiadały one konkretne i realne plany pracy wytyczające.

Jeśli chodzi o udział kobiet w akcji walki o pokój, to około 16 500 członkin Ligi Kobiet pełniło odpowiedzialne funkcje agitatorek w akcji Narodowego Pieścicytu Pokoju, zaś około 18 000 zasiada w Komitetach Pokoju różnych szczebli, 2000 członkin brało udział w zbiorce na rzecz pomocy dla dzieci koreańskich.

W ostatnim roku zorganizowano liczne kursy szkolenia zawodowego, dzięki czemu zwiększono liczbę kobiet zatrudnionych w służbie zdrowia, komunikacji miejskiej w Poznaniu, kolejnictwie, handlu, przemyśle. Ogółem liczba kobiet, zatrudnionych w pracy zawodowej wzrosła w roku ubiegłym o 21 000, tyle bowiem gospodyń domowych przeszło do pracy zawodowej. Do zawodów, dotychczas ściśle męskich skierowano 5500 kobiet, w tym pracę w budownictwie rozpoczęło 2862.

Udział w współzawodnictwie pracy w różnych zakładach miast i wsi bierze ogółem w woj. poznańskim 70 000 kobiet. Liczne przedownice pracy, które wyrabiają bardzo wysokie normy, dowiodły, że swoją pracę poważnie traktują i dorównują w niej mężczyźni. Wśród członkin Ligi są i takie, które ukończyły już realizację 4 roku planu 6-letniego. Do nich należą przede wszystkim: Weronika Kruk z Orzechowskich Zakładów Przemysłu Drzewnego, Kasińska z ZISPO, Maria Okoniewska z Fabryki Głosińskich, obecnie kierowniczka działu Polskiego Radia — rozgłośni w Poznaniu,

murarz — Katarzyna Kopacz, wykonująca stale 190% normy oraz Zofia Wiciorek.

Wśród pracowników rolnych na wyróżnienie w pracy zawodowej zasługują: Bronisława Łakoma, zespół Pepowo (powiat Gostyń) 266% normy, Sabina Kaluba, zespół Łaski, pow. Kępno, Marta Wróbel z tego samego zespołu, Helena Brzostowicz, 268% normy.

Jeśli chodzi o pracę na wsi, to zasługą Ligi jest również mobilizacja kobiet do wstępowania do grup hodowców i plantatorów gdzie stanowią one ca 20% ogółu członków, zaś wśród hodowców drobiu procent dochodzi do 60.

Dużo wysiłku poświęciła Liga Kobiet zagadnieniu opieki nad dzieckiem. Izby dworcowe, wczesne dziecięce, opieka nad żłobkami i przedszkolami, organizacja wczasów dla dzieci polskich z zagranicy, szkolenie fachowych kadr sanitarnych, walka z chorobami społecznymi o rozległy wachlarz pracy kół i zarządów powiatowych.

Osobnym działem pracy to życie kulturalno-oświatowe. Liga prowadzi 48 świetlic własnych oraz liczne w ośrodkach gromadzkich i zakładach pracy. Prowadzi także zespoły do brego czytania, kursy, pogadanki. Niezależnie od tego działają zespoły artystyczne.

Znaczne zasługi posiadają członkinie Ligi Kobiet w akcji łączności miasta i wsi oraz w akcji opieki nad rodzinami żołnierzy polskich i współpracy z odrodzonym Wojskiem Polskim. Liczną jest również udział członkin Ligi Kobiet w pracach rad narodowych, gdzie zasiada 1251 kobiet, zaś jeszcze raz tyle pracuje w komisjach spoza rady.

Sukcesem Ligi jest również mobilizacja kobiet do podejmowania różnych zobowiązań produkcyjnych dla uczczenia świąt narodowych i wydarzeń o znaczeniu historycznym. Wystarczy powiedzieć, że wartość zobowiązań podjętych dla uczczenia 60 rocznicy urodzin Prezydenta Bieruta i dnia 1 Maja przez kobiety wielkopolskie wynosi prawie 4 miliony złotych, by zrozumieć wagę tej pracy.

Irena Podolak-Ciesielska

NIEDZIELA
Anieli

Słodce w.: 5.33
zach.: 18.23
Księżyc w.: 6.50
zach.: —

Zachmurzenie na ogół duże z opadami śniegu lub deszczu ze śniegiem w południowej części kraju. Nocą temperatura od —9 st. C. na północnym wschodzie do —3 st. C. na południowym zachodzie. Dniem temperatura maksymalna od —5 st. C. na północnym wschodzie do +2 st. C. na południu kraju. Wiatry umiarkowane z kierunków wschodnich.

Dziś pełni: Państwowy Szpital Klin. im. H. Świecickiego (chirurgia i internia), ul. Przybyszewskiego 49

APTEKI:
nr 99 — Armii Czerwonej 25
nr 104 — Wielka 11
nr 106 — pl. Wiosny Ludów 3
nr 107 — Matejki 1
nr 115 — Mickiewicza 22
nr 173 — Dzierżyńskiego
nr 275/277
nr 174 — Rokossowskiego 47

Wydawca: Instytut Prasy „Czytelnik”

Redaguje zespół.
Redakcja: Poznań, ul. Grunwaldzka 19 II pr.
Telefony redakcji: Centrala tel. 62-70 i 64-75, nacj. red. 78-76, sekr. red. 74-38, dział listów i interwencji 78-64, miejski 79-88, dyżurny nocny 64-75, nocny (drukarnia 64-72).

Godziny przyjęć: od 10—12.
Prenumeratę przyjmuje PPK „Ruch” Poznań, ul. Kantata nr 8/9 i wszystkie zamiejscowe placówki pocztowe. Cena prenumeraty miesięcznej: miesięcznie zł 4,05; kwartalnie zł 12,15; półrocznie zł 24,30. Tel. prenumerat nr 52-931. Tel. komisu nr 16-69 Konto PKO V-6114.
Ogłoszenia: Biuro Ogłoszeń RSW „PRASA” Poznań, ul. Gen. Świerczewskiego 3, tel. nr 62-31, Konto PKO Poznań nr V-5220-110. Biuro czynne od godz. 7 do 16.30; w soboty od 7 do 14.30.

Za udział ogłoszeń redakcja nie odpowiada.
Tłoczono: Zakłady Graficzne im. Marcina Kasprzaka, Przedsiębiorstwo Państwowe, Poznań ul. Wawrzynka 39

K-3—10591

Twój dar na SFOS
BUDUJE NOWĄ
SOCJALISTYCZNĄ
WARSZAWĘ

Teatr

OPERA — niedz. g. 19

„Cyryl i Seweryn”, — poniedziałek, — nieczynna, wtorek, godz. 18.30 — „Bunt żaków”, środa, g. 18.30 — „Śnieżynka”, czwartek, g. 19 — „Tosca”, piątek, g. 18.30 — „Bunt żaków”, sobota, g. 19 — „Don Pasquale”, niedz. g. 19 — „Halka”

POLSKI — codziennie g. 18.30 (z wyjątkiem wtorku), w niedzielę 6 IV br., godz. 14.30 i 18.30 „Balladyna”

NOWY — codziennie z wyjątkiem wtorku, g. 19 — „Ruchome piaski”

KOMEDIA MUZYCZNA — niedz. g. 15.30 „Wodewil warszawski”, g. 19 — „Dwa tygodnie w raj”, poniedziałek, środa, czwartek, piątek i sobota, g. 19 — „Dwa tygodnie w raj”, niedz. g. 15.30 — „Wodewil warszawski”, g. 19 „Dwa tygodnie w raj”

MŁODEGO WIDZA — niedz. g. 16 — „Czarodziejski kalosz”, poniedziałek, g. 17 „Królowa śniegu”, środa, czwartek, piątek i sobota, g. 17 niedz. g. 15 i 17.30 „Czarodziejski kalosz”

PAŃSTWOWY TEATR W GNIEZNI: Gniezno — „Próba sił”

Nowe Miasto „Szczęście Franja”

Kina

APOLLO — por. g. 9 — „Aleksander Newski” (od lat 7), g. 11 „Potępienie” (od lat 16), g. 13.15.30, 18 i 20.30 — „Młodość Chopina” (od lat 7)

BAŁTYK — por. g. 9 — „Awantura na wsi” (od lat 7), g. 11.13.30 16.18.30 i 21 — „Młodość Chopina” (od lat 7)

MUZA — por. g. 10 i 12 „Młodość” (od lat 7) g. 14.16.18 i 20 „Przybrana córka” (od lat 18)

CO — GDZIE — KIEDY

RIALTO — por. g. 10 — „Ojcowie i dzieci” (od lat 7), g. 12 i 14 — dla najmłodszych — „Złoty klucz”, g. 16.18 i 20 „Na arenie” (od lat 7)

WARTA — aktualności g. 10 i 11, młodzieżowe g. 14 i 16 „Pieśń tajgi”, g. 18 i 20 „Baryleczka” (od lat 18)

METALOWIEC — g. 17 i 19.30 „Czarci Hełm” (od lat 10)

PIAST — g. 15, 17 i 19 „Pustelnia Parmeńska” I seria (od lat 18)

KINO W PUSZCZYKOWIE — godz. 14.16 i 18.30 — „Ostatni wystrzał”

FOTOPLASTIKON — g. 10—22 „Perły ziem zachodnich”

Wystawy

MUZEUM NARODOWE „Malarstwo polskie realizmu mieszczańskiego. g. 1 połowy XIX w.” g. 10—15

ARCHIWUM PAŃSTW ul. 23 Lutego 41 43 — „Wielkopolska i Poznań w dokumentach archiwalnym” (g. 10 do 16)

CRWA, ul. Marcinkowskiego 28 — „Sztuka i życie” (g. 10—18)

SWIETLICA ART. PL. STYKOW ul. 27 Grudnia 4 — „II wystawa prac kobiet-plastyce” (określenie poznańskiego” g. 10—18)

TPPR, ul. Wrocławskiej 25 a — „Ormiańska Socjalistyczna Re. publika Radziecka” — (g. 8—21)

Radio

Program II fala Poznań 249 m

zyka klasyczna, 9.45 wieś tańczy i śpiewa, 10.50 — robotnicze zespoły świetlicowe, 12.15 — poranek symfoniczny, 13.25 — muzyki polskiej, 14.45 — kapeli ludowej i chóru, 15 — śpiewamy pieśni i piosenki, 16.20 (P) — poznańskie imprezy muzyczne, 17.20 19.30 — dawnej muzyki polskiej, 20 — melodie taneczne, 21.30 — wieczorna serenada, 22.40 — na instrumenty solowe i orkiestre, 23.12 — transkrypcje instrumentalne arii i uwertur operowych

Andycje inne:

8.30 — Wschodnia Radiowa, 9.30 — dla dzieci, 19 — przegląd prasy stołecznej, 10.05 skrzynka ogólna, 11.10 piosenki i muzyka, 11.40 Wschodnia Radiowa, 11.52 (P) — „Sprawa jest prosta”, 12.04 — przegląd czasopiśm, 13.15 — pogadanka pt. „Droga mleczna śpiewa”, 14 (P) — listy radiosłuchaczy, 14.10 (P) — gawęda niedzielnia, 14.15 (P) — tygodnik dźwięków, 15.15 — dla dzieci, 16 słuchowisko pt. „A jednak się obraca”, 20.30 — na fali humoru i satyry

Sport: 22 22.30 (P)

Poniedziałek 31 bm

Teatr

POLSKI — g. 18.30 „Balladyna”

NOWY — g. 19 „Ruchome piaski”

KOMEDIA MUZYCZNA g. 19 Dwa tygodnie w raj

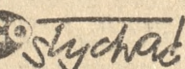
MŁODEGO WIDZA g. 17 „Królowa śniegu”

PAŃSTWOWY TEATR W GNIEZNI: Gniezno — „Próba sił”

Radio

Program II fala Poznań 249 m

Wydawca: Instytut Prasy „Czytelnik”

W KALISZU?

Prezydium Miejskiej Rady Narodowej w Kaliszu podaje do wiadomości, że plenarna sesja odbędzie się w dniu 31 marca 1952 r. o godz. 17.30 w świetlicy Kaliskiej Fabryki Pluszu i Aksamitu nr 6 przy ul. Chopina nr 25/27 i w dniu 1 kwietnia br. o godz. 18 w sali posiedzeń Rady, w gmachu Ratusza.

Ze względu na ważność zagadnień — uprasza się mieszkańców m. Kalisza o liczne przybycie i wzięcie udziału w sesji.

Komitet Miejski PZPR w Kaliszu przeniósł swoją siedzibę do nowego budynku przy ul. Parczewskiego 8a. Telefon I sekretarza 17 88, wyd. org. 19-54. (—)

Pracownicy poszukiwani

Głównego księgowego względnie starszych księgowych na zastępstwo głównego księgowego, starszych księgowych na kierownicze stanowiska działu księgowo-finansowego, księgowych kwalifikowanych poszukuje z raz Wytwórnia Sprzętu Komunikacyjnego, Mielec. Warunki pracy i płacy do omówienia osobistego. Mieszkania komfortowe po okresie próbnym zapewnione. Przewiduje się zwrot kosztów przesileniowych. Podania z szczegółowym życiorysem składać należy pod w/w adresem do Działu Kadry. K673

Robotnicy niewykwalifikowani do robót ziemnych potrzebni zaraz. Wynagrodzenie miesięczne w akordzie według Układu Zbiorowego około 600—700 zł. Noclegi, stołówka i odzież ochronna — zapewnione. Zamiejscowi otrzymują zwrot kosztów przejazdu do miejsca pracy. Zgłoszenia: 1) Państw. Przedsiębiorstwo Robót Kolejowych nr 10 Stacja Nowogród Bobrzański koło Zielonej Góry, 2) PPRK nr 10 Szczecin, ulica Kaszubska 13. K726

Pracowników fizycznych poszukuje Wojewódzkie Przedsiębiorstwo Hurtu Galanterijnego — „Centragal” Przedsiębiorstwo Państwowe w Poznaniu, ul. Czerwonej Armii 30 (w podwórzu nad kinem „Muza”). Zgłoszenia przyjmują Sekcja Personalna pod w/w adresem. K731

Główny księgowy do przedsiębiorstwa budowlanego w Jarocinie według grupy II/k potrzebny natychmiast. Wnioski pisemne do Wojewódzkiego Zarządu Miejskich Przedsiębiorstw Remontowo-Budowlanych w Poznaniu, Plac Kolegiacki nr 17. K734

Głównego księgowego (starszego) lub st. księgową poszukujemy zaraz lub później. Podania z życiorysem przesłać do Działu Personalnego Centrali Przemysłu Ludowego i Artystycznego Wytwórnia Drewniaków i Okulałów w Nowej Soli ul. Głowackiego 13. K711

Inżyniera-chemika i technika-chemika, obeznanego z branżą rybna, inżynierów mechaników i techników mechaników, inżynierów na stanowisko insp. kontroli, fachowców z dziedziny chłodnictwa i przetwórstwa rybnego, pracowników fizycznych niewykwalifikowanych (mężczyzn i kobiet) zatrudni natychmiast Przedsiębiorstwo Usług Rybackich „Odra” w Swinoujściu. Pracownikom zaangażowanym przedsiębiorstwo zwraca koszty podróży i przeprowadzi. Mieszkanie zapewnione. Warunki płacy według umowy zbiorowej. Zgłoszenia osobiste lub pisemne należy zgłaszać na adres: PUR „ODRA” Warszawa, Swinoujście, ul. Niecała nr 5, st. kol. Odra. K735

Komunikaty

Zwyczajne walne zebranie Członków Przymusowego Zrzeszenia Prywatnych Właścicieli Nieruchomości w Poznaniu odbędzie się w piątek, dnia 4 kwietnia 1952 o godzinie 17 w sali restauracji „Belweder” przy ul. Konstantego Rokossowskiego. Porządek obrad obejmuje wybór członków zarządu i komisji rewizyjnej oraz sprawy bieżące. K741

Wolne posady

Gospośia samodzielną, referentki potrzebna, Poznań-Debiec Dzierżyńskiego 295, probostwo 4433g

Pomoc domowa gotowaniem, nocelegiem potrzebna, Warunki dobre, Poznań, Kraszewskiego 7, m. 6 4586g

Pomoc domowa gotowaniem, potrzebna, Poznań, Wrocławska 23, m. 3 — skład, 5659p

Samodzielną gospośia do małej rodziny potrzebna, Warunki dobre, Poznań Śniadeckiego 20, m. 3, zgłoszenia od 9 rano. 4483g

Pomoc domowa z gotowaniem, potrzebna zaraz na w/w Inz. Szmilt, Smolice, pow. Gostyń. 4536g

Szuka posady

Wykwalifikowana dziewiarka, dobra praktyka poszukuje pracy, Oferty Głos Wielki, dia 4587g.

Nauka

Trzymiesięczne nowoczesne korespondencyjne kursy księgowości: 2647 skrytka 163 K742

Lekcji gry fortepianowej udzielają Bilasewska, Poznań Nowowiejskiego 6, m. 3, przy placu Wolności. 4516g

W pierwszą bolesną rocznicę śmierci naszego syna i brata śp. Jana Błaszkiewicza

odprawiona zostanie msza św. we wtorek, dnia 1 kwietnia 1952 o godz. 8, w kościele parafialnym Jana Kantego. Pogrzeb w głębokim smutku

matka i brat. Poznań, Ostrobrzga 6. 4611g

Kupna

Wóz skrzynkowy, ogumiony, kupię — Płacyński Poznań, Dzierżyńskiego 41, m. 9 telefon 96-72 4491g

Domek ogrodem, przedmieście Poznań, lub okolicy kupię, Oferty Głos Wielki, dia 4578g.

Dom czynszowy tylko od właściciela kupię. Oferty Głos Wielki, dia 4588g.

Dom czynszowy w Poznaniu kupię Oferty Głos Wlkp, dia 4581g.

Domek jednorodzinny z ogrodem, lub parcele pod budowę domu kupię. Posiadam mieszkanie 2 pokojowe z wygodnymi. Oferty Głos Wlkp, dia 4579g.

Handlowe

Zakopane, Krivica, Rabka — wille, place budowlane — natychmiast sprzedaje kupuje, zamienia, Usługowe Biuro Pośrednictwa Stanisława Wrońskiego, Zakopane, skrytka pocztowa 214. K586

Szuka lokalu

Studentka poszukuje pokoju. Oferty Głos Wielki, dia 4567g.

Dzierżawy

12 ha ziemi ogrodowej przy Poznaniu oddam w dzierżawę lub sprzedam. Oferty Głos Wlkp, nr 4582g.

Dnia 28 marca 1952 r., zmarła nagle, namaszczona Olejami św., nasza najukochańsza córka, siostra, szwagierka i ciocia, śp.

Stefania Adamczewska

przeżywszy lat 28. Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek, 31 bm., o godz. 16.30 na Junikowie. W głębokim smutku pogrążona rodzina.

Poznań, Bydgoszcz. 4593g

Dnia 28 marca 1952 r., zmarła nagle w 28 roku życia

Stefania Adamczewska

referentka oddziału plac

W Zmarłej stracił miłą i sumienną pracownicę oraz berdyczną koleżankę. Cześć jej pamięci! Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek 31 bm., o godz. 16.30 z cmentarza na Junikowie.

Dyrekcja, Rada Zakładowa i współpracownicy Miejskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji w Poznaniu K754

Kwietniowa konstytucja i dowody życzliwości Franka

„Gazeta Sądowa Warszawska” w numerze trzecim z dnia 20 stycznia 1936 roku w pełnych dumach słowach donosi swym czytelnikom, że w piśmie „Zeitschrift der Akademie für Deutsches Recht” z roku 1935 ukazał się artykuł o... sanacyjnej „konstytucji kwietniowej”. Wspomniane pismo niemieckie jest — pisze „Gazeta Sądowa” — „organem urzędowym narodowo-socjalistycznego prawnictwa niemieckiego”. Artykuł zaś napisał pan docent dr J. St. Langrod z Krakowa, który zresztą był stałym korespondentem hitlerowskiego organu prawniczego. Byli i tacy.

Rozumiemy dumę prawników, którzy redagowali „Gazetę Sądową Warszawską”. W artykule streszczonym w gazecie, znajdujemy bowiem same pochwały dla kwietniowej „konstytucji”, a więc i dla sanacyjnych, reżimowych prawników. I choć styl artykułu jest mętny, łatwo wyławiamy z niego istotny sens.

Przed wszystkim interesuje nas opinia stwierdzająca, że konstytucje dotychczasowe wraz z konstytucją radziecką są... „sprzeczne z nowoczesną techniką państwową i zasadą opanowania mas” (podkr. ARE).

Pomińmy inne wynurzenia autora artykułu, który cieszy się, że prezydent będzie miał władzę monarchy, że powstanie „dynastia prezydentów, odpowiedzialnych tylko wobec Boga i historii” itd. Nie zatrzymujemy się również dłużej przy proroczym autorze, który przewiduje, że „konstytucja Polska w 1935 roku uważana będzie w historii demokracji jako próba reorganizacji nadzwyczajnych interesów społeczeństwa”. Istotnie, karykatura konstytucji z 1935 roku uważana jest przez naród polski za próbę faszystowskiej reorganizacji społeczeństwa w imię interesów rodzimych i obcych kapitalistów.

Warto natomiast zatrzymać się chwilę nad tą „nowoczesną techniką państwową” i „zasadą opanowania mas”. Gdy słowa te były pisane i ogłoszone drukiem w dwóch faszystowskich pismach prawniczych — hitlerowskim i sanacyjnym — w Niemczech i w Polsce działała już „nowoczesna technika państwowa”. Obozy koncentracyjne w Dachau i Berezie zapelnione były przeciwnikami faszystów i politycznymi bestiami, ludźmi walczącymi przeciwko wyzyskowi i nędzy pracujących. Sztuka „opanowania mas”, sztuka trzymania w jarzmie i terroryzowania społeczeństwa była już w rozkwicie w hitlerowskich Niemczech, a w sanacyjnej Polsce rozwijała się w szybkim tempie. Sprzyjały temu częste wizyty Himmlerów i Goeringów w Polsce i rewizyty Kordian-Zamorskich, Grabowskich i Becków w Berlinie. Podróże — jak wiadomo — kształcą.

Korzystali z podróży hitlerowców również sanacyjni prawnicy, ci, którzy układali i parodiowali konstytucję z roku 1935. Ta sama „Gazeta Sądowa Warszawska” z dnia 17 lutego 1936 roku zamieszcza na stronie 111 pełne ciepłych

słów sprawozdanie z pobytu w Polsce... „dr Hansa Franka, ministra sprawiedliwości Rzeszy Niemieckiej”. Gazeta wyraża (znów ten ton uroczysty, napuszony, a jednocześnie serdeczny), że „Dr Frank jest zarazem twórcą i prezydentem Akademii Prawa Niemieckiego, będącej rodzajem komisji kodyfikacyjnej, która ma na celu dostosowanie prawa niemieckiego do wytycznych kierunku narodowo-socjalistycznego”. Oto przykład jak można po przyjacielsku i z sympatią, a jednocześnie treściwie, opowiedzieć haniebną historię hitleryzacji prawa i sądownictwa niemieckiego czyli, słowami artykułu pana doc. dr. Langroda, historię wyposażenia państwa Hitlera w „nowoczesną technikę państwową” i wprowadzenia „zasady opanowania mas”.

Pierwsza wizyta Franka w Polsce, (druga nastąpiła dopiero w 1939 roku, kiedy to Frank przyjechał do Krakowa jako... generalny gubernator) przypadła na okres, kiedy „konstytucja” kwietniowa zaczęła już działać i, tak sanacyjnym pułkownikiem jak i zaufanym ich prawnikiem, potrzebna była fachowa ocena jej praktycznej działalności „konstytucji”.

Polscy faszyci byli skromni. Chcieli się uczyć u hitlerowców. Wynika to ze sprawozdania z uroczystego spotkania Franka z prawnikami stolicy, zamieszczonego w „Gazecie Sądowej Warszawskiej” z dnia 17 lutego 1936 roku. W sprawozdaniu czytamy: „Min. Frank podejmowany był śniadaniem przez profesora K. Lutostańskiego, członka naszej redakcji”.

W czasie tego uroczystego śniadania prof. Lutostański wygłosił przemówienie, wyśławiające Franka i jego zasługi w hitleryzacji sądownictwa niemieckiego. Przemówienie swe Lutostański podzielił na dwie części: polską i niemiecką. W części niemieckiej zwracał się wprost do Franka.

„W krótkich słowach — mówił Lutostański (cytujemy wg „Gazety Sądowej”, z 17. II. 1936 r.) — postarałem się w tym zagajeniu uwidocznić zakres wielkich zadań, jakie pod Twoim kierunkiem, Panie Prezydencie, podjęła Akade-

mia Prawa Niemieckiego, realizując wskazania poglądu narodowo-socjalistycznego...”

„Zebrał się tu dziś, Panie Ministrze Rzeszy, aby z ust Twoich, jako przedstawiciela nowych Niemiec, zaufanego współpracownika Führera, z ust Prezydenta Akademii usłyszeć prawdy nowego prawa niemieckiego, jego wyznaczenie wiary na odcinku zagadnień o „Zwischenstaatliche Rechtspolitik” (Międzypaństwowa polityka prawna).

„Dziękuję Ci za gotowość podzielenia się z prawnikami polskimi wynikami Twoich rozważań. Upatruję w tem wyraz Twej do nas przyjaźni życzliwości”.

Trudno o doskonalszy akt pokory. Faszystowskie kauzyperry biagały Franka, by zchciał dać instrukcję, jak się organizuje tę „nowoczesną technikę państwową”, jak „opanować” buntujące się masy. Chcieli życzliwej rady z dziedziny, w której hitlerowski aparat śmierci i terroru celował. Podstawy pod przyjęcie „wyników rozważań” Franka i Himmlera już były. Była przede wszystkim „konstytucja”, którą przeciw Frank w swym piśmie pochwalili. Były specjalne oddziały policji („gołedźniacy”), był aparat dwójki, który miał zresztą własne kontakty z hitlerowskimi nauczycielami.

Frank w odpowiedzi na czołobitną prośbę Lutostańskiego odpowiedział krótkim referatem, w którym wychwalał geniusz Führera i mądrość Pilsudskiego i na tym poprzestął.

Prawdziwe „wyznanie wiary” złożył Frank dopiero w latach okupacji. Obozy koncentracyjne, Oświęcim, Treblinka, Majdanek, płańce getta, egzekucje uliczne, tortury więzienne — czy mało (3) dowodów życzliwości w tych środkach „opanowania mas”, o których marzył przeciw polscy faszyci? Wiemy dziś, że za zniszczenia i cierpienia narodu polskiego ponoszą winę zarówno hitlerowscy zbrodniarze jak i ich sojusznicy w sanacyjnej Polsce. Osadziliśmy ich, a ślady ich zbrodniczej działalności wymazujemy na zawsze z obrazu naszego życia.

A. R. Bienkowski

Przebudzenie w kraju sfinksów

Egipt zaczyna konkurować z Francją pod względem liczby i szybkości w zmianach rządu. Rząd Ali Mahera paszy, który objął władzę po krwawych rozruchach styczniowych i zdmisjonowaniu rządu partii Wafd z Nahas paszą na czele, nie spełnił pokładanych w nim przez imperialistów nadziei: nie okazał się dość silny i energiczny, aby doprowadzić do ostatecznego rozbicia nacjonalistyczną partię Wafd. Pod naciskiem swych atlantyckich mocodawców król Faruk powołał przed trzema tygodniami na szefa rządu Hilalę paszę, znanego przeciwnika Wafdystów i zwolennika faszystowskich metod rządzenia. Wiadomości, jakie nadchodzą ostatnio z Egiptu, nie wróżą jednak i temu rządowi długiego żywota.

Spisek przeciw parlamentowi

Pierwszym posunięciem Hilalę paszy było zamknięcie uniwersytetu Fuada w Kairze, jednego z głównych ośrodków akcji „narodowo-wyzwoleńczej”. Nowy premier zapowiedział następnie „ostrą walkę z korupcją polityczną w parlamencie”, oznajmił, że zamierza zmienić ordynację wyborczą i zawiesił na miesiąc działalność parlamentu. Cel tej akcji jest jasny: chodzi o rozwiązanie parlamentu, w którym 2/3 większości stanowią Wafdysty. Partia Wafd w której skład wchodzi przede wszystkim elementy burżuazyjne, kieruje w tej chwili ruchem „narodowo-wyzwoleńczym” i choć nie raz w ciągu swej historii prowadziła ugodową politykę z Brytyjczykami, obecnie, pod naciskiem mas całego narodu żąda wycofania wojsk brytyjskich z Egiptu i przyłączenia Sudanu bez żadnych kompromisów. Nic więc dziwnego, że większość wafdystowska w parlamencie jest niedogodna dla spiskującej z imperialistami brytyjskimi i amerykańskimi kamaryli dworskiej.

Prokurator oskarża

8 marca opublikowany został raport prokuratora generalnego, który przypisuje „partii Wafd odpowiedzialność za zajęcia w dniu 26 stycznia w Kairze i stanowi akt oskarżenia

wafdystowskiego ministra spraw wewnętrznych, Sarag Din paszy. Równocześnie przed sądem wojskowym rozpoczęto serię procesów osób, oskarżonych o udział w wypadkach styczniowych.

Partia Wafd zareagowała ostro i energicznie. Były premier Nahas pasza wystąpił z oskarżeniem pod adresem Brytyjczyków, którzy zorganizowali serię prowokacyjnych spisków i intryg, aby doprowadzić do zajść styczniowych i odstąpić w ten sposób od władzy rząd wafdystowski, z którym Londynowi trudno było się porozumieć. Jednocześnie egzekutująca partię oświadczyła, że stanowczo odmawia wszelkiej współpracy z rządem i poparcia dla jego polityki.

Ambicja króla Faruka

Prócz Wafdystów polityka rządu napotyka na silny opór organizacji wojującego Islamu, tzw. „Bractwa Muzułmańskiego”, obejmującego ponad milion członków. Opozycja Wafdu i wrogie stanowisko Bractwa Muzułmańskiego, bez poparcia których żaden rząd nacjonalistyczny nie może przeprowadzić swych celów politycznych, rozwiewa wszelkie nadzieje na pomyślny układ stosunków z Anglią. Na temat oczekiwanych różnów anglo-egipskich dotychczas panuje głucha cisza. Ambitne plany króla Faruka, który uważa się za wodza Ligi Arabskiej i marzy o zmontowaniu militarnego paktu państw arabskich, zapewniającego mu hegemonię na Środkowym Wschodzie, uzależnione są całkowicie od pomocy USA, która, jak wiadomo, zwykłe drogo kosztuje. Imperializm amerykański usiłuje wygrać niepowodzenia brytyjskie dla własnych celów ale w swych rachubach zapomina o jednym: o egipskim ludzie. Lud egipski nie chce być eksploatowany ani przez brytyjskich ani przez amerykańskich monopolistów.

Stan wyjątkowy i wybory

Atlantycka polityka rządu wzbudza coraz większe niezadowolenie w masach narodu. Rosnące wydatki zbrojeniowe powodują coraz większą nędzę mas. Egipt jest nie tylko krajem sfinksów, piramid i świątynnych krokodyli, ale krajem straszliwie, nieopisanie nędzą ludu. Prawie 40% ziemi należy do obszarników, a miarą nędzy egipskiego chłopstwa jest fakt, że przeciętny obszar gospodarstwa nie przekracza 1/4 hektara. „Nędza mas egipskich jest podłożem ruchu ludowego” — pisali francuski dziennik półoficjalny „Le Monde”, w cyklu reportaży zamieszczonych po rozruchach styczniowych.

W ubiegłym tygodniu rząd rozpoczął otwartą wojnę z Wafdystami. Policja aresztowała i wywoziła dwóch byłych ministrów z rządu Nahas paszy. W Kairze coraz głośniejszą zaczęła mówić o rezygnacji gabinetu Hilalę paszy i wprowadzeniu pełnej dyktatury wojskowej z zawieszeniem wszelkich praw konstytucyjnych. W tej sytuacji Hilalę pasza powziął decyzję rozwiązania niższej Izby parlamentu i rozpisania nowych wyborów których datę wyznaczono na 18 maja. Stan wyjątkowy, który trwa od stycznia, ma być zniesiony dopiero na kilka dni przed wyborami. Jasne, że Hilalę pasza pragnie przeprowadzenia wyborów w atmosferze terroru.

Woła ludu egipskiego

W rozgrywkach tych decydującym czynnikiem będzie jednak woła egipskiego ludu. Wzmocnieniu terrorowi przeciwko akcji „narodowo-wyzwoleńczej” towarzyszy wzrost świadomości mas egipskiego narodu. Ciemiężony i wyzyskiwany od kilkudziesięciu stuleci lud kraju faraonów budzi się i staje do walki z anglo-amerykańskim imperializmem, razem z ludami Iranu, Iraku i całego Środkowego Wschodu, zdecydowany prowadzić tę walkę aż do ostatecznego zwycięstwa.

K. W.

W 15 rocznicę zgonu

Karola Szymanowskiego

O społeczną kulturę muzyczną

Zygmunt Mycielski

Organizując szereg koncertów i uroczystości w 15 rocznicę zgonu Szymanowskiego, czynimy nie tylko wielkiego kompozytora, lecz także Polaka i człowieka o silnie rozwiniętym poczuciu wielkiej odpowiedzialności społecznej, z którą związana jest rola artysty.

Urodzony w 1882 roku, należał Szymanowski do pokolenia, które na przełomie XIX i XX wieku poszukiwało właściwego kierunku, z bardzo rozmaitym nieraz skutkiem i na krętych, nie zawsze jasno wytyczonych drogach. Znaczenie i wartość twórczości Szymanowskiego polega na niezmordowanym dążeniu, by stworzyć sztukę, która by przed światem o polską świadomość. W ówczesnej Rosji, Niemczech i we Francji kwitło bujne, twórcze życie muzyczne, Szymanowski zapoznał się z nim, lecz jednocześnie nie przestawał silnie pracować nad sobą i nad zepoleniem twórczości z głęboko przetrawionymi cechami muzyki polskiej, których doszukiwał się przede wszystkim w twórczości Chopina i w muzyce ludowej.

Długa to była droga. Wiodła poprzez pieśni do słów Tetmajera, Kasprowicza, Berenta i Micińskiego, i pierwsze utwory fortepianowe, poprzez zdumiewający, niezręczny bardzo wyszukany, lecz zawsze oryginalny styl utworów skrzypcowych i pierwsze dzieła na orkiestrę. Z tego, okresu twórczości wywsta na czoło III symfonia, owa „Pieśń o nocy” i I koncert skrzypcowy.

Dalszy rozwój twórczości to „Pieśń Szalonego Muezzina” i „Pieśń miłosne Hafisa”, w których Szymanowski tworzy własny, swoisty świat wschodni. Droga jego rozwoju twórczego prowadziła poprzez operę „Król Roger”, której temat zaczerpnięty jest z historii podbojów normandzkich na Sycylii — i doszła do punktu, z którego Szymanowski usiłował wyjść na początek swojej twórczości. W cyklach pieśni do słów Tuwima pt. „Stopniem” tworzy kunsztowne, poetyczne arabskie, będące wyraźnym już poszukiwaniem polskich elementów muzycznych.

Jest to okres po I wojnie światowej, kiedy Szymanowski osiada na stałe w Warszawie, a jednocześnie często odwiedza Zakopane. Zapoznaje się tam z muzyką góralską i ze zbiorami naszych pieśni ludowych. W tym czasie powstają mazurki na fortepian, balet „Harnasie”, „Stabat Mater”, IV Symfonia i „Litanie”. Szymanowski zostaje pierwszym Rektorem Akademii Muzycznej, wywiera decydujący wpływ na młode pokolenie polskich kompozytorów. W swojej broszurce pt. „Wychowawcza rola kultury muzycznej”, Szymanowski pisze:

„O ile mi wiadomo, żaden z polskich pisarzy muzycznych nie ujął dotychczas głębiej zagadnienia muzyki na płaszczyźnie społecznej: nikt nie pokusił się o ugruntowanie podstaw oraz określenie granic, kierunków i sposobu bezpośredniego jej oddziaływania nie pod kątem widzenia subiektywnej wrażliwości jednostki, lecz w olbrzymich wymiarach społecznego zapotrzebowania i nieuniknionej — dodajmy czy też ujemnie — uczuciowej reakcji mas na jej lotny, wnikliwy, wszechogarniający żywioł”.

To już nie tylko język artysty, który pragnie wyrazić wyłącznie własne wrażenie, uczucia i przeżycia. Tak przemawia ktoś, kto sam, samodzielnie podówczas doszedł do świadomości, czym ma być sztuka i jaka powinna być jej rola w społeczeństwie.

Dlatego czynimy dziś w Szymanowskim nie tylko kompozytora. Wśród dzieł Szymanowskiego znajdziemy trudniejsze i łatwiejsze. Harnasie stały się muzyką przystępną, przyjmowaną przez szerokie masy równie „naturalnie”, jak symfoniczny repertuar klasyczny. Można by dziełami Szymanowskiego, które są po 15 latach grywane, obdzielić kilku kompozytorów, takie jest ich emocjonalne i artystyczne bogactwo. Wobec twórców, którym jedna czy dwie pozycje zapewniły trwałość po śmierci, pozycja Szymanowskiego jest jak gwiazda pierwszej wielkości. Pochochodzą stąd, że zawsze brał on w żywy, bezpośredni udział w życiu kulturalnym narodu, że doszukiwał się prawdziwych akcentów w odczuwaniu go życia. Ta prawda, wzruszenie i poezja działają na nas po latach, bo reprezentują więcej niż eksperymentalne doświadczenia, o które poważano Szymanowskiego za życia, nie rozumiejąc tego, co było postępowym i twórczym nurtem jego sztuki.

Dziś widzimy w tej sztuce wartości, które powinny stać się własnością jak najszerzszych mas, bo tkwią w nich emocja i piękno.

Szymanowski pisał m. in.: „Nie wiem, czy jesteśmy narodem bardzo czy średnio muzycznym, z bogactwa i piękności naszego folkloru należałoby raczej wnosić, iż wprost nie umielibyśmy w dostatecznej mierze wycisnąć wrodzonej powieści: potencjonalnej — naszej muzykalności, nadając jej wyższą formę „społecznej kultury muzycznej”.

W Polsce Ludowej jednym z naczelnych celów sztuki jest, rola wychowawcza wobec całego narodu. Włączając dzieła Szymanowskiego do oratorium narodowej skarbnicy dajemy dowód, jak bardzo o tę rolę dbamy i jak znacznie jej podkreślić umiemy.

listy i odpowieści

Po tran z Ostrowa do Poznania

Oplekę nad zdrowiem młodzieży akademickiej sprawuje Wydział Zdrowia. Ma to duże znaczenie, gdyż młodzież może korzystać z wysoko postawionego lecznictwa pracowniczego i opieki lekarskiej na terenie całego kraju.

Nie wiedzą o tym jed-

Instytucje wyjaśniają

W odpowiedzi na naszą notatkę pt. „Mól” w której pisaliśmy o dziwnych machinacjach sprzedawcy sklepu MHD nr 7 w Gnieźnie, Wydział Handlu WRN wyjaśnia: błądem kierownictwa sklepu było to, że zgodził się na zatrzymanie materiału, ponieważ klientowi zabrakło gotówki. Kierownik sklepu otrzymał pouczenie, aby nie zezwalać na rezerwowanie towaru nawet w wypadku przytoczonym powyżej (183)

Interwencje skuteczne

W związku z notatką pt. „Pan kierownik obraża się”, kierownik gospody w Zaganiu został dyscyplinarnie zwolniony, gdyż i poprzednio był na niego zażalenie.

nak, niektóre placówki Wydziału Zdrowia na prowincji. Zgadzają się udzielić pomocy w nagłym wypadku, ale jeżeli chodzi o dłuższe leczenie, to twierdzą, że „na to młodzież akademicka ma swoich lekarzy w Poznaniu”.

A teraz przytoczę konkretny wypadek — pisze nasz student — czytelnik: Zona moja, również studentka, mieszkająca w Ostrowie, zachorowała. Lekarz zapisał m. in. tran, który miała brać przez dłuższy okres czasu. Nie raz zapisał 200 gr. Po nową receptę należało pójść do Ośrodka Zdrowia w Ostrowie. — Wystawiono ją, lecz zaznaczono, że to tylko w drodze wyjątku, że po raz wtóry zona nie ma się co trudzić, gdyż Ośrodek nie jest zobowiązany zajmować się studentami...

Po tran chodzę więc sam do Ośrodka na pl. Kolegiackim w Poznaniu i dosyłam żonie do Ostrowa.

A. K.

(nazwiska znane redakcji)

Jesteśmy przekonani, że Wydział Zdrowia zajmie się niezwłocznie „nieuświadomionymi” placówkami na prowincji i polustruje je szczegółowo o ich obowiązkach. (592)

Odpowiadamy Czytelnikom

Czytelnicy — Poznań. — Prezydium MRN wezwowało Zakład Gazownictwa do niezwłocznego uporządkowania ul. Grudzień. (395)

Obywatele z ul. Helmańskiej. — Lokal zajęty na mieszkanie przez ob. D. ze względu na szczupłość pomieszczenia nie nadaje się dla sektora społecznego. Jeżeli chodzi o pracownię szewską, to znajduje się niedaleko od Was (około 300 m) przy ul. Rokossowskiej, go 119 placówka RSP Szewców i Cholewkarzy. (324)

Zainteresowani z Obrzyckiej. Sprawa nałogowego picia alkoholu przez niektórych mieszkańców Waszej gminy zajęła się Ośrodek Zdrowia w Obrzycku wspólnie z Komisją Zdrowia i Ligą Kobiet. (290)

Jeden z przyszłych maturzystów — Poznań. — Nie możemy udzielić odpowiedzi, gdyż nie podałeś nam Panu dokładniej jaką szkołę kończy. (572)

K. A. — Konin. — Inwalida o którym Pan pisze, może starać się o przyznanie dodatku bezradności (50 proc. renty inwalidzkiej), lecz tylko w tym wypadku, jeżeli nie może się ożyć bez stałej pomocy osób drugich. Zonie jego przysługują natomiast jedynie świadczenia lekarskie. (242)

Pilne!

Komitet Rodzicielski przy przedszkolu na ul. Palacza 118 winien zająć się niezwłocznie stanem dziecińca. Powyższone deski z ogrodzenia ułatwiały wejście niepowołanym osobom, a plac zabaw dla dzieci jest bardzo zaniedbany. W niedługim czasie dzieci będą częściej przebywały na świeżym powietrzu, należałoby więc podwójnie przedszkolne doprowadzić do porządku. (599)